

Istentisztelet az oktatásban

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Krónika 16:1-36; Zsoltár 78:1-17; Dániel 3; Márk 7:1-13; János 4:7-26; Jelenések 14:6-12

„Adjatok az Úr nevének dicsőséget, hozzatok ajándékot, és jöjjetek eleibe, imádjátok az Urat a szentség ékességében” (1Krón 16:29).

Az imádat hozzátartozik az emberi élethez, természethez, még a bűnös ember esetében is. Isten nyilván úgy teremtett meg bennünket, hogy a tőle kapott szabadságunkkal imádhathjuk az Urat, szeretetből és mert méltó a dicsőítésünkre. A bűneset előtt ez bizonyára könnyű volt, amikor az első emberpár szemtől szemben találkozhatott Istennel a világban, amit még nem rontott meg a bűn, a halál és a pusztulás. Alig tudjuk ezt elképzelni mi, akik csak a bűntől áthatott világot ismerjük.

Ma persze még mindig bennünk van a természetes készlet az imádatra, noha ezt is kiforgatta és eltorzította a bűn, mint a világon minden mást. Ezért többek között az is megeshet, hogy nem azt imádjuk, amit kellene, vagy nem a megfelelő módon imádjuk az Urat (lásd például Jer 7:4; Mk 7:1-13).

Isten tisztelete a hívői élet központi tapasztalata, ezért a keresztyén oktatásban is foglalkozni kell vele. Éppen ez lesz az e heti tanulmányunk témája.

MINDENKI IMÁD VALAMIT

Van bennünk vágy az imádatra, amit eredetileg kétségtelenül Isten plántált belénk, de mint minden mást, ezt is eltorzította a bűn. Kezdetben az ember nyilván csak az Urat, a Teremtőt akarta imádni, aki egyedül méltó a dicsőítésre. A bűneset következtében azonban ez megváltozott, méghozzá jelentősen.

Igen, mindannyian imádunk valamit vagy valakit. Ez is magyarázza, hogy az emberiség történelmében mindvégig, még ma is gyakorlat az imádat. Az ókori Egyiptomban imádták a fáraót, máskor, más korban imádták halak, sokfejű istenek és egyéb istenségek szobraikat. Voltak, akik a napnak, a holdnak és a csillagoknak hódoltak.

Ma a legtöbb ember túl kifinomult ahhoz, hogy leboruljon egy béka szobra előtt (de Mária szobrával más a helyzet), ami viszont aligha jelenti azt, hogy az emberek, sőt még a világiak is ne imádnának valamit: a pénzt, a hatalmat, a szexet, önmagukat, roksztárokat, színészeket, politikusokat. Bármi legyen is az, amit a legjobban szeretünk, amire a figyelmünket a leginkább fordítjuk, amiért élünk – azt imádjuk. David Foster Wallace szekuláris író is arra figyelmeztet, hogy ha rossz dolgot imádunk, az „élve fog felfalni”.

Mit tanulhatunk *Dániel próféta könyve 3. fejezetéből* az igazi istentisztelet fontosságáról?

A három zsidó fiatal nyilván olyan komolyan vette a második parancsolatot (2Móz 20:4-6), ahogyan Isten akarta. Végére is a Tízparancsolat része, éppen úgy, mint a gyilkosság, a rablás és a többi tiltása. A helyes istentisztelet annyira fontos, hogy Krisztus második adventje előtt, az utolsó napok eseményeiben központi jelentősége lesz. Ezért is kell a keresztyén oktatásban kitérni az imádat egész kérdéskörére: Mit jelent? Hogyan kell végezni? Miért olyan fontos? Kit imádunk?

Olvassuk el Jel 14:6-12 verseit! E szakasz szerint tehát mennyire lesz központi szerepe az imádat kérdésének a Krisztus visszatérése előtti végső krízis idején?

„HIRDESSÉK AZOKAT FIAIKNAK”

Az ótestamentumi *Zsoltárok könyve* fontos szerepet töltött be az ókori Izrael életében. Istentiszteleti alkalmakon, a közösségi istentisztelet keretein belül a zsoltárokat újból és újból elmondták, énekelték, gyakran hangszerkísérettel; az ószövetségi időben ez meghatározó eleme volt az istentiszteletnek. Izrael közösségként élt és az istentiszteletük is közösségi volt.

A zsoltárok valójában költemények, megzenésített énekek. A héber *tehillim* szó azt jelenti, hogy „dicsérő énekek”. Amikor Istent dicsérve éneklünk, imádjuk az Urat.

Olvassuk el Zsolt 78:1-17 szakaszát! Mi az alapvető üzenete ennek a résznek, és hogyan kapcsolódik ez az oktatás és az imádat témaköréhez?

A 78. zsoltár üzenete határozott. „...*rejtett dolgokat szólok a régi időből*” – mondja Aszáf a 2. versben. A „rejtett dolog” vagy „titok” (RÚF) nem „baljós” értelemben veendő, hanem inkább úgy, hogy „homályos” vagy „feledésbe merülő”, mint amilyen a régi idők történelme, mivel időben egyre távolabb és távolabb kerülünk a múlt eseményeitől. Itt az a lényeg, hogy Izraelben az oktatás részét képezte azoknak a történeteknek a megtanítása, amelyek bemutatták, hogyan vezette választott népét az Úr.

Figyeljük meg Zsolt 78:6-17 szakaszát! Az izraelitáknak milyen konkrét tanulságokat kellett átadni a gyermekeiknek? Mi volt a legfőbb célja ennek a tanításnak?

Az oktatás egyik célja az volt, hogy a gyerekek megtanuljanak bízni Istenben és megtartsák parancsolatait. Hogyan tükröződik ugyanez a gondolat például Jel 14:12 versében?

LÉLEKBEN ÉS IGAZSÁGBAN

Az Újszövetségben a Mester és a samáriai asszony beszélgetésének története az egyik legszebb beszámoló arról, hogyan segítette Jézus a megtört embereket.

Olvassuk el Jn 4:7-26 verseit! Mit mondott Jézus az istentiszteletről az asszonynak? Egyáltalán hogyan jutottak el az imádat kérdéséhez?

Az asszony az istentisztelet kérdését felhozva próbálta másra terelni a szót, Jézus azonban éppen ezt használta fel arra, hogy mélységes tanítást adjon arról, mit is jelent az imádat és mi tartozik bele. Ezzel kapcsolatban talán az a legfontosabb, amit a 24. versben mondott: „*Az Isten lélek: és akik őt imádják, szükség, hogy lélekből és igazságban imádják.*”

Az Úr igaz imádatának „*lélekből*” kell történnie, azaz Isten szeretetéből, a vele való személyes tapasztalatból kell fakadnia. „Egyedül az a vallás vezet Istenhez, amely Istentől jő. Ha helyesen akarjuk szolgálni Őt, az isteni Lélektől kell születnünk. Ő megtisztítja a szívet, megújítja a gondolkodást, új képességgel ruház fel, hogy ismerjük és szeressük Istent. Összes parancsolata iránt készséges engedelmisséggel ajándékoz meg. Ez az igazi istentisztelet, a Szentlélek munkájának gyümölcse” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 148. o.).

Az istentiszteletnek ugyanakkor „*igazságban*” is kell lennie. Fontos helyes ismeretekkel rendelkezni Istenről, arról, hogy ki Ő és mit kíván tőlünk, vagyis számítanak a tantételek. (Sokat jelent például, ha tudjuk, hogy Isten, akit imádunk nem kínozza örökké az embereket a pokol tüzében.)

Az istentiszteletnek tehát két elemét látjuk itt: a tapasztalatot, ami Isten ismeretéből és a neki való engedelmisségből származik, valamint az Istenről kinyilatkoztatott objektív igazságot. Igazság nélkül a lélek sekélyes érzékenységhez vezethet, ami főként szeszélyes érzelmekre épít. Ezzel szemben az igazság lélek nélkül élettelen formalizmusba vihet. Tehát mindkettőre szükségünk van.

Mit jelent „*lélekből és igazságban*” imádni Istent? Hogyan próbálnánk ezt megtanítani valakinek? Milyen esetben lehet szükség arra, hogy vagy az egyik, vagy a másik oldalt hangsúlyozzuk inkább?

„A SZENTSÉG ÉKESSÉGÉBEN”

Olvassuk el 1Krn 16:1-36 szakaszát, és próbáljuk meg elképzelni a jelenetet! Milyenek gondoljuk? Félelmetesen komolynak, vagy vidámnak, ünnepi hangulatúnak, esetleg mindkettőnek? Mit tanulhatunk ebből a történetből az istentiszteletről? Hogyan tanítsuk Isten tiszteletét, mi jellemezze a gyakorlatunkat?

A szent sátor volt az istentisztelet helye, Isten ott lakozott az ókori Izrael népe között, ott jelentette ki a megváltási tervet. Az istentiszteletben és az arra való készülésben központi volt Jézus és a megváltási terv szerepe, mind ezt előre vetítették a sátorszolgálatok. Nem sokat jelentene Isten számtalan, dicséretre, imádatra méltó tette sem az örök élet reménysége nélkül, amit Krisztus áldozati, helyettes kereszthalála által nekünk felkínál.

Továbbá figyeljük meg a szakasz „evangelizációs” irányát is, azt, hogy az egész világnak meg kell ismernie Izrael Istenét!

„Adjátok az Úr nevének dicsőséget, hozzatok ajándékot, és jöjjetek eleibe, imádjátok az Urat a szentség ékességében” (1Krn 16:29). A „szentség ékességében”? Mit jelenthet ez?

Először is gondoljunk arra, hogy milyen visszataszító, romboló, lealacsonyító a bűn! Azt is nehezen tudjuk elképzelni, hogy mennyire gonosz, rettenetes és megalázó istentiszteleti szokásokat követtek az Izraellel szomszédos népek, mint amilyen például a gyermekáldozatok bemutatása volt. Ezek a cselekmények kétségtelenül tükrözték, hogy milyenek voltak az emberek, akik ilyesmit gyakoroltak.

Az ókori Izraelnek viszont szent népnek kellett lennie, el kellett szakadniuk a környezetük gonosz szokásaitól. Isten azt várta tőlük, hogy szívükben és gondolataikban szentek legyenek, ez adott értelmet, szépséget istentiszteletüknek. Az ószövetségi próféták újból és újból hevesen kikeltek azok ellen, akik látszatra imádták az Urat, de gonoszság volt bennük, a szívük távol maradt tőle.

BÁLVÁNYIMÁDÁS AZ OKTATÁSBAN

Az ókori Izraelt körülvevő népek igen vallásosak voltak, olyannyira eltölteken imádták az isteneiket és igyekeztek kibékíteni őket, hogy még a saját gyermekeiket is feláldozták nekik. Micsoda készségesség!

Az istentisztelet, az igaz Isten helyes imádata ezért is volt meghatározó abban, hogy megvédje a hébereket a környezetük bálványimádásától és hamis istentiszteletétől. Csakhogy minden figyelmeztetés ellenére ők is belebojolódtak olyan bálványimádó szokásokba, amelyektől pedig Isten óva intette őket.

És mi a helyzet velünk, ma? Miért fontos a mi számunkra is az igaz Isten imádata, az, hogy felemlítsük mindazt, amit értünk tett (különös tekintettel a modern bálványimádás veszélyeire)?

Olvassuk el Mk 7:1-13 szakaszát! Milyen elveket találunk a 7-9. versokban, amelyek ránk is vonatkozhatnak a keresztyény oktatás, valamint a világtól átvett hamis tanítás veszélyének az összefüggésében, hiszen ennek negatív hatása lehet a hitéletünkre nézve?

A mai világ meghatározó szellemi irányzatai közül több a naturalista világképen alapszik. Ebből a nézőpontból vizsgálják ma sok, az iskolákban oktatott tudományágot, és ez azt jelenti, hogy ellentétes a Szentírással, amit tanítanak. Kísértés lehet számunkra, hogy olyan gondolatok előtt hajoljunk meg, amelyeket előírnak, elméletekbe foglalnak és gyakorolnak. Ugyanakkor dacolhatunk is briliáns elméjű filozófusokkal, tudósokkal és matematikusokkal, akik ezeknek az elképzeléseknek hivatalos arcaivá váltak. Probléma, hogy mivel a Szentírással ellenkező elveket igaz sággként fogadják el és tanítják, vannak, akik megpróbálják mindezt bevonni a keresztyény oktatásba – amit azonban csak a hit rovására tett engedmények árán lehet megtenni. Ezért gyakran inkább kitekerik és elferdítik a Szentírást, hogy illeszkedjen a divatos elgondolásokhoz.

Nevezzünk meg néhány széles körben elfogadott nézetet, amelyek ütköznek a Szentírással! Hogyan védekezhet egyházunk az ellen, hogy ilyenek a saját oktatási rendszerünkbe is beépüljenek?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„*»Csalárdabb a szív mindennél, és gonosz az«* (Jer 17:9). Vannak olyan teológus professzorok, akik nem akarnak alapos önvizsgálatot tartani, hogy meglássák, valóban a hitben élnek-e. Félelmetes, hogy sokan hamis reményekre építenek. Némelyek évekkor korábban szerzett, régi tapasztalatokra hagyatkoznak, de amikor a szív alapos vizsgálatának az idejére kényszerülnek, aminek mindenki számára napi tapasztalatnak kellene lennie, nincs mihez kapcsolódniuk. Mintha azt gondolnák, hogy az igazság megvallása üdvözíteni fogja őket. Amikor elfojtod az Isten által gyűlölt bűnöket, Jézus belép az életedbe és veled vacsorázik, te meg Ővele. Akkor isteni erőt kapsz Jézustól, növekedni fogsz benne és szent diadallal mondhatod el: Áldott legyen az Isten, aki győzelmet ad nekünk az Úr Jézus Krisztus által! Jobban tetszene az Úrnak, ha *»lágymeleg«* teológus professzorok soha nem hivatkoznának az Ő nevére. Folyamatos terhet jelentenek azok számára, akik Jézus hűséges követői lennének. A hitetlenek számára botránykönek bizonyulnak, a gonosz angyalok ujjonganak miattuk és csúfolják Isten angyalait az ő tisztességtelen dolgaik miatt. Az ilyen emberek átkot jelentenek a műnek az otthon falain belül és kívül. A szájukkal közelednek Istenhez, de a szívük távol van tőle” (Ellen G. White: *Spiritual Gifts*. 1858, 2. köt. 227. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) **Mk 7:1-13 szakaszából megtanultuk, hogy a hamis imádat mögött a szív problémája húzódik meg. Isten nem veszi figyelembe a tiszteletünket, ha az csak szólam, nem a szívünkéből fakad. Miért van az, hogy az evangélium és Jézus értünk vállalt halálának a története képes leginkább őszinte szeretetet ébreszteni a szívünkben Isten iránt?**
- 2) **Időzzünk még annál a gondolatnál, hogy „lélekben és igazságban” kell imádni Istent! Lehetséges egyik a másik nélkül, vagy pedig az igazi istentisztelethez mindkettő elengedhetetlen? Ha igen, miért?**
- 3) **Az igaz istentiszteletnek valóban feltétele, hogy őszinte, szívbeli kapcsolatban legyünk Istennel, de mit is jelent ez? Azt, hogy meg kell várnunk, amíg teljes egészében az Úrhoz kapcsolódunk, az életünk tökéletes rendben lesz, csak utána imádkozhatjuk Istent? Másrészt viszont hogyan segíthet Isten őszinte imádata abban, hogy valóban helyreálljon a kapcsolatunk Istennel?**

ÚJ ÉLET KRISZTUSBAN

Mindennap meghalni a bűnnek,
ez igazi nagy, boldog ünnep!
Mindennap arról elmélkedni,
hogyan kell Jézust hön szeretni,
mindennap ünneplőben járni,
fehér ruhában Jézust várni.

Ez már az új élet Krisztusban,
mikor Igéje csontban, húsban,
a vérben, szívben és elmében
ott él, a gondolat mélyében.
Akkor már elmondhatjuk bátran:
Hiszünk Isten szent Bárányában!

Hiszünk a szabadító vérben,
a kegyelem nagy erejében,
mert valóság és nem elmélet
a Krisztusban elrejtett élet,
mikor már semmi sem sajátunk,
mert Jézus a mi Igazságunk!

Ismeretlen szerző